

man ser et Areal saa egnet dertil som Christianshavn, om hvilket man ikke kan sige Andet, end at det ligger til en vis Grad i Byens Midte, idet Afstanden derfra og over til Kjøbenhavns Grund ikke er stort længere end Knippelsbro's Længde. Saalænge der ligger et saadant Areal der, som vel for Diebliffet er i private Folks Sie, men dog er forsynet med ret gode Bolværker og en ret antagelig Vanddybde, og som ligesaa let kan gøres dybere, som man i sin Tid gjorde Vandstanden dybere ved Burmeister & Wain's Fabrik, saalænge tror jeg virkelig, at man er berettiget til ved enhver given Leilighed at udtale sin Forbauselse over den evige Beklæggelse eller Mangel paa Plads paa Grund af Kjøbenhavns store Kommunikation med Inderøen. Intet andet Sted vilde det være Tilfældet, at et saadant Areal kunde ligge om ikke værdiløst, saa dog næsten ubenyttet hen. Jeg kan ikke se Andet, end at her maatte være Plads for et Frilager eller ialtfald for en Del af et Frilager, idet jeg skyndsomt skal erklære, at jeg meget godt ser Banskellighederne ved at dele Grunden til et Frilager paa to forskjellige Punkter; men at det vil kunne gøres uden alfor store Bekostninger, føler jeg mig overbevist om. Det at Kristianshavn er afluffet saa at sige fra den øvrige Del af Kjøbenhavn, medens det tidligere var det Sted, hvor hele den store Handel, det asiatiske Kompagni osv., havde Sæde, har nu ingen anden Bevægelsesgrund end den, som af Kommissionen udtales, og jeg skal tillade mig at oplæse disse Par Ord: „Paa Kristianshavn kunde der ganske vist paavises Pladser af tilstrækkelig stor Udstrækning, der i flere Retninger vilde kunne egne sig til et saadant Etablissement, men Afgangen fra Landsiden og Forbindelsen med den nuværende Løldbod vilde altid blive vanskeligt, ligesom en Sporforbindelse med Sernbanen af Hensyn til Trafikken i Havnen kun vilde være mulig, naar Sporet overførtes sydfør Langebro.“ Altsaa, Kommissionen og jeg synes at være enige om, at Kristianshavn er et særdeles godt Terræn, men hele den Anse, der ansøres af Kommissionen imod at benytte dette Areal, er, at Havnen har en Bredde omtrent lig Knippelsbro's Længde, og at Havnesporet skal føres søndenfor Langebro. Men jeg gad dog vide, hvad den sidste Indvending har at sige; thi Sernbanesporet gaar jo umiddelbart forbi Nyisenstøens Bænkstalt, og der vil ikke være overordentlig stor Vanskelighed forbundet med at føre Havnesporet over til Kristianshavn. Det er dog kun et Tidsspørgsmaal, hvornaar det kommer derud. En anden Anse, der kunde ansøres, var den, at Skibene skal passere gennem Løldboddommen og søge igennem den mere indsnævrede Del af Havnen, der fremdeles henhørte under de gamle Lødbregler, før de kunde naa deres egentlige Bestemmelsessted, Frilageret og Frihavnen. Jeg skal tillade mig at minde ærede Medlemmer om — saavidt jeg erindrer, har

jeg ikke hørt det fremsat før — at der eksisterer eller om ikke eksisterer fuldt, saa kan komme til at eksistere en overordentlig god Forbindelse mellem den sydføstlige Side af Kristianshavn og Inderøen, uden at man behøver at gaa igennem Løldboddommen; thi der gaar en Kanal, som er en Fortættelse af Graven ved Amager eller rettere Trangraven, og den munder ud ved selve Inderøen, ved Batteriet Sxtus. Ganske vist er denne Kanal affærret, dels for Torpedoarsenets Skyld og dels til Brug for Landetaten, men jeg kan ikke tro, at disse Hindringer skal vise sig saa uoverkommelige. Tanken om at benytte denne Vandvei er allerede fremkommen hos mig ved Havneplanens Fremlæggelse, idet det forekommer mig, at der er naturlig Plads for Bolværker paa begge Sider, naar man vil udbyde Vandet og kassette saavel nord- som søndenfor Kanalen. Jeg beder derfor det ærede Udvalg, som maa blive nedsat, om, at det vil med noget større Grundighed overveie Forholdene ude paa Kristianshavn. Jeg kan aldrig komme til den Overbevisning — det er det Samme, jeg har bekæmpet før — at denne Raaben paa Plads og Plads her i Kjøbenhavn er saa berettiget, naar man kan lade saadanne Arealer som paa Kristianshavn staa tildels ubenyttede hen. — Jeg skal endnu gjøre en kort Bemærkning overfor det ærede Medlem for Søbjerg (Hvitb). Det forbausede mig overhovedet, at noget Medlem vilde udtale det, som det ærede Medlem udtalte med Hensyn til, at der eventuelt vilde kunne opstaa en Uretfærdighed mod andre Landsdele ligeoverfor Hovedstaden ved Frilagre; thi jeg er overbevist om, at baade det ærede Medlem og jeg ere fuldstændig enige om, at ved de Love, som her diskuteres, altsaa ogsaa særlig ved dette Lovforslag, gjælder det om at faae hele Vandet til at indtage den berettigede Stilling, som det i Henseende til dets Udvikling og Velvægenhed kan fordrø, og Ingen kan være i Tvivl om, at Velvægenheden netop nødvendiggjør, at det maa være paa Østfiden af Sjælland, at saadanne Frilagre maa være, og at der ikke godt kan tænkes andre Steder her i Danmark, hvor man kunde anlægge noget lignende, medmindre det da skal være ved Frederikshavn; men vi have maasse endnu langt til, førend denne Gavn bliver udbudet. Men det forbausede mig ærlig talt endnu mere, at det netop var det ærede Medlem; thi det ærede Medlem og jeg ere ogsaa enige om, at er der noget Sted paa Jylland, hvor der netop af Statskassen, som det ærede Medlem udtrykkelig nævnte, er anvendt betydelige Summer til Fordel for Seilads- og Havnesforhold, er det netop ved Søbjerg.

C. Sage: Det gaar maasse, tror jeg, ikke saa faa Medlemmer paa lignende Maade som mig, nemlig at der blandt de snart 3 Enefe af Lovforslag, som ere forelagte til Forhandling, og